

λαξα ἐμαυτὸν τῆς περιττῆς ἐνοχλήσεως, προκειμένου περὶ τοιούτου ποιητοῦ, νὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας καὶ μικρολογίας, καὶ συνεπῶς νὰ ὄμιλησω καὶ περὶ τῆς γλώσσης του. Γλῶσσα εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι μία διὰ τὸν ποιητήν, μία διὰ τὸν συγγραφέα: Ἐκείνη διὰ τῆς ὀποίας αἰσθάνεται ἑαυτὸν δυνάμενον νὰ ἐκφράσῃ τὰ διανοήματα καὶ τὰ συναισθήματα αὐτοῦ, ἀκριβῶς, ἐναργῶς, ζωντανῶς καὶ ἰσχυρῶς ὡς τὰ ἐσκέψθη, τὰ ἡθάνθη, καὶ νὰ μεταδῷ αὐτὰ ἀπαράλλακτα καὶ εἰς ἄλλους, νὰ κάμῃ καὶ ἄλλοι νὰ τὰ αἰσθανθοῦν ὅπως αὐτός. Τόρα ποῖον ιδίωμα θὰ τοῦ χρησιμεύσῃ πρὸς τοῦτο, πῶς θὰ τὸ μεταχειρισθῇ, ποῦ θὰ εὐρῇ τὸ ὑλικόν του, πῶς θὰ τὸ διαπλάσῃ, εἶναι ιδική του δουλειά, τί μὲ μέλει ἐμένα, μοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορον, δευτερευούσης σημασίας, ἃς κάμη καλὰ δ’ ἀνθρωπος. Ήμπορεῖ νὰ μὲ κάμη νὰ συγκινθῶ, νὰ εὐθυμήσω, ν’ ἀνατριχιάσω, νὰ ἔξαρθῶ, νὰ σκεφθῶ, ν’ ἀγανακτήσω; Ιδού τὸ ζήτημα, Ἀμλέτο! Τὸ ἐκατάφερεν; Εἶναι συγγραφεὺς, εἶναι ποιητής. Δὲν τὸ ἐκατάφερε; Κάμνει καλὰ ν’ ἀδράξῃ γρήγορα τὸν πέλεκυν τοῦ ξυλοσχίστου ἢ τοὺς χαλινοὺς τοῦ ἀμαξᾶ. Τὰ λοιπὰ εἶναι λογοκοπήματα μωροσόφων, σχολαστικῶν, ἀνικάνων ἢ δημοσιογράφων ἐν ἀπορίᾳ θέματος. Δὲν ἔξενωρ τί εννοεῖται κοινῶς διὰ τῆς λέξεως «ἐθνικός ποιητής», διότι ἐν Ἑλλάδι αἱ λέξεις ἔχουν συνήθως πολὺ διάφορον σημασίαν ἐκείνης ὅποῦ φαίνονται. Ἀλλ’ ἀν εἶναι τυχόν ὅπως τὴν ἀντιλαμβάνομαι ἐγὼ κ’ ἐκφράζῃ τὴν ιδέαν ποιητοῦ ἐρμηνεύοντος γεγονότα, αἰσθήματα, σκέψεις, πόθους ἢ ἀντιληφθεὶς προσιδιάζοντα γενικῶς εἰς τὸν λαὸν χώρας τινός, δημιουργούντος τύπους ἢ εἰκόνας ἀποδιδούσας κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ζωγραφίζοντος τὴν ζωὴν αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἀληθῆ, ἀκριβῆ καὶ κυριωτέραν ὑπῆρχην ἔννοιαν ἢ ὑπὸ τὰς μᾶλλον ἀξιολογουσαὶς αὐτῆς φάσεις, παριστῶντος καθόλου τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ τούτου, ἐν γλώσσῃ οἰκείᾳ ὅσῳ τὸ δυνατὸν πρὸς τὴν πλειονότητα αὐτοῦ, πολὺ φοδοῦμαι ὅτι ἡ δάφνη τῶν πλειστῶν ἐκ τῶν σφιτερισθέντων μέχρι τοῦτο τὸν τίτλον τούτον πρέπει ν’ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ κεφάλι των διὰ νὰ κοσμήσῃ τὸ μέτωπον τοῦ κερκυραίου.

*

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, διὰ μεγάλων πινελιῶν καὶ εἰς ἐντυπώσεις πεταχτάς, χωρίς συστηματικότητα καὶ τάξιν, αὐτὸς εἶναι ὁ νεογέρων ποιητής, περιέργος τῶν σημειωνῶν γραμμάτων τύπος, ἐξαιρέτως ἐνδιαφέρουσα φυσιογνωμία, μορφὴ ἢ ὄποια πρέπει νὰ ἐλκύσῃ τὰ βλέμματα, καὶ αὐτὸς εἶναι τὸ βιβλίον του, μελωδικὸν κελάδημα αἰφνίδιον, ἀπρόσποτος πνευματικοῦ κάλλους λαμπτόδων, αἰσιωτέρου ίσως μέλλοντος πρόδρομος παλαμός. Ὁπως δὲ λαῶς καὶ ἀν κριθῆ καὶ διὰ δὲλλο καὶ ἀν λεχθῆ περὶ αὐτοῦ, ἀξίζει νὰ τὸ διαβάσῃ ἡ νεολαία ἡ ἀλληλική, ἡ ἀπόδλακουμένη ὁ καταβολῆς ἔθνους δι’ ἀναγνωσμάτων ἀναξίων ἑαυτῆς, ἡ εὔρισκομένη ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῶν ἀληθινῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς πατρίδος της. Ἀξίζει νὰ τὸ διαβάσουν οἱ οὐλεμάδες τοῦ τύπου, οἱ ἀδίδοντες καθεκάστην φετιχάδες περὶ φί-

λοδογίας, περὶ ποιήσεως, περὶ γλώσσης, περὶ ἐπιστήμης καὶ περὶ παντὸς ἄλλου, ως νὰ μὴ τοὺς ἔφθανεν ἡ πολιτική. Ἀξίζει νὰ τὸ διαβάσουν προπάντων, καλλικαλλα καὶ πολὺ-πολὺ, οἱ κάτισχοι ἀντιγραφεῖς τοῦ Κοπρέ, οἱ ώχροι παππαγάλοι τοῦ Μπαμβίδ, οἱ ἀνατιμικοὶ σύλληται τοῦ Συλλογοῦ-Πρυδώμη, οἱ ἀνοστοι καὶ ἀνάλατοι πίθηκοι τοῦ Χάινε, —οἱ στιχουργοὶ τῶν πλατειῶν καὶ τῶν Φαλήρων ἢ οἱ ὄγκανίζοντες μῆμοι τῶν Ψείρων καὶ τῶν αιθουσῶν. Ἡ δὲ νεοελληνικὴ ποίησις, ἃς ἐτοιμάσῃ ἐν τῷ μεταξύ, διὰ τὸν ἄγνωστον αὐτὸν τῆς Κερκύρας πρεσβύτην, ἀλλὰ πραγματικὸν ποιητήν, θέσιν εἰς τὰς καλλιδίστας τάξεις της, . . . ἀν ἥμπορην νὰ ὑπερθῇ ὅτι ἀπὸ τόρα ἔχει τὰ ἔξεις.

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΟΛΑ Τ΄ ΑΓΑΝΑΓΑ

Τὰ μάτια σου τὰ γλυκερά,
Ξανθή μου, πόσο τ’ ἀγαποῦσα,
”Οταν γεμάτ’ ἀπὸ χαρά,
Γλυκά νὰ λάμπουν τὰ θωροῦσα.

Καὶ τ’ ἀγαποῦσα πειὸ πολὺ^ν
Σὰν ἔβλεπα στὰ δάκρυά σου,
Νὰ σδύν’ ἢ ν’ ἀκτινοβολῆ
Κάθε σου πίκρα καὶ χαρά σου.

’Αγάπαγα εἰς τὴν γλυκειὰ
Νὰ βλέπω πάντοτε ματιά σου,
Κάθε σου πίκρα μυστικιά
Ποῦ δὲ φανέρων’ ἢ λαλιά σου.

’Αγάπαγα τὰ μυστικά,
Τὰ σιγαλὰ λαλήματά σου,
Ποῦ ἐφανέρωναν γλυκά
Τοὺς πόθους καὶ τὰ δνειρά σου.

”Ολα τ’ ἀγάπαγα θερμά,
Μὲ πύρινο τάβλεπα πόθο . . .
Τώρα περνάς πάλι σιμά,
Μὰ τίποτα πλέον δὲν νοιώθω.

Ἐν Μουζούζη.

Θεόδ. Βελλιανίτης.

ΙΣΠΑΝΙΚΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

Μὲ τὴν χειρὰ ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους του, μὲ τὸν μανδύαν ἀνερριμμένον πρὸς τὸν ὄμονον, ὁ δὸν Μανουήλ, νέος ιππότης, ἀλλού εἰς Μαδρίτην διὰ νὰ ιδῇ τὰς ἑορτάς, αἴτινες ἐδίδοντο ἐπὶ τῷ βαπτίσματο τοῦ ινφάντου Βαλθασάρ, ἐπλαντό νύκτα τινὰ μόνος διὰ τῶν δόδων τῆς πόλεως ἔχων κατὰ πάντα τὸ ηθος εὐπατρίδου ἐξελθόντος εἰς ἀναζήτησιν ἐρωτικῆς ἢ πολεμικῆς περιπτετείας, ὅτε, ἔξαφνα, μία γυνή, μελανὰ ἐνδεδυμένη, καὶ σκεπασμένη ἐντελῶς τὸ πρόσωπον, ἔξωρυπε τῆς θύρας παρακειμένης οἰκίας, τρέχουσα δρομαίως, ἔσπευσε πρὸς τὸν δὸν Μανουήλ, καὶ τῷ εἶπε:

— Κύριε, ἀν εἰσθε, ὅπως φαίνεται, ιππότης εὐγενοῦς καὶ ἀνδρείας καταγωγῆς, θὰ σώσετε μίαν εὐγενὴν κυρίαν, τῆς ὀποίας ἀπειλεῖται ἡ τιμὴ καὶ ἡ ζωή! Ο σύ-

ζυγός μου δὲλιγόν ἔλειψε νὰ μὲ εὕρῃ, σχεδὸν δὲλόγυμνον, εἰς τὸ σπῆτι ἐνδέ τῶν φίλων του, τὸν ὄποιον ζηλεύει, διωδιόλου ἀδίκως. Μόλις ἐπράφθασα νὰ φορέσω τὸ ἐπανωφόρι μου καὶ νὰ ριψθῶ εἰς τὴν σκάλαν. Ἀλλά, μὲ παρακολουθεῖ! Διὰ πάσης θυσίας, κρατήσατε τὸν! Διότι, ἀν μὲ συλλαβῆ, δὲν θὰ γλυτώσω οὕτε τὴν ἀτιμίαν οὕτε τὸν θάνατον!

— Ο δὸν Μανουήλ ἀπεκρίθη ἀπλῶς:

— Σινιόρα, φύγετε ήσυχος!

Καὶ ἐνῷ ἡ κυρία ἀπεμαρτύρητο ἐν τάχει, ἐστρατοπέδευσεν ἔμπροσθεν τῆς θύρας, ἀπὸ τὴν ὄποιαν δὲν ἐδράδυνε νὰ ἔξιμηρη ἀνὴρ λίαν τεταραγμένος καὶ ἀρκετά δύσθυμος, ἀν ἥμποροῦσε κανεὶς νὰ κρίνῃ ἀπὸ τὰ παράφορα κινήματά του καὶ τὰς βλασφημίας, ἃς ἀνεμάσδα.

— Πιππότα! εἰπεν δ δὸν Μανουήλ, προχωρῶν πρὸς τὸν νεπλινδα καὶ χαιρετῶν αὐτὸν μετὰ βραδυτάτης καὶ τελείας ἀδρότητος· ἀφιχθεὶς πρὸ δὲλιγῶν μόλις ἥμερῶν εἰς τὴν Μαδρίτην, δὲν νομίζω παράξενον ὅτι ἀπεπλανήθη ἐν τῇ πόλει ταύτη, πῆτις εἶναι τόσον μεγάλη δύσον καὶ ωραία. Θὰ καταδεχθῆτε λοιπὸν πιστεύω νὰ μοῦ ὑποδείξετε τὴν δύδον τοῦ Ἀγίου Βερναρδίνου, ὅπου ἔχω τὴν εὐτυχίαν νὰ περιμένωμαι ἀπὸ πρόσωπόν τι λίαν εὐμενῶς διατεθειμένον πρὸς τὸν δοῦλον σας, καὶ τὸ ὄποιον μοῦ ὑπεσχέθη ἀπόψε εἰς τὸν περίπατον διὰ ἀσημένων διὰ τὸν παράθυρόν της κοιμηθῆ.

— ”Αφισέ με νὰ περάσω! Βλέπεις πολὺ καλὰ ὅτι βιάζομαι! ἐκραύγασεν ὁ δὲλλος.

— Δὲν βιάζομαι κ’ ἔγω ὀλιγώτερον ἀπὸ σᾶς· διότι ἐκείνη, πῆτις μὲ περιμένει, ἔχει τὰ ωραιότερα μάτια τοῦ κόσμου. Ἀλλά, ως φαίνεται, θὰ δᾶς εἶνε διυδάρεστον νὰ μοῦ παράσχετε τὴν ἐκδούλευσιν ταύτην προκειμένου περὶ ἑρωτικῆς ὑποθέσεως· δὲν ἥμπορο παρὰ ν’ ἀναγνωρίσω καὶ νὰ ἐπαινέσω τὴν λεπτότητα τῶν αἰθημάτων σας καὶ εἶμαι καθ’ ὅλα διατεθειμένος νὰ συνάψω φίλιαν πρὸς εὐπατρίδην τόσον ἐνάρετον. ”Ας μὴν δύμοιμεν πλέον περὶ τῆς δόδου Ἀγίου Βερναρδίνου! Τούλαχιστον δύμως, θὰ ἔχετε ἐλπίζω τὴν καλωσύνην νὰ μὲ πληροφορήσετε διὰ ποίου δρόμου θὰ ἥμποροῦσα νὰ ὑπάγω εἰς καμπύλιαν ἐκκλησίαν ἀξίαν λόγου διὰ τὰ ἀγια λείψανα τὰ διατηρούμενα ἐν αὐτῇ. Θὰ περάσω προσευχόμενος τὴν νύκτα, τὴν ὄποιαν εἶχα τὴν κακὴν σκέψην ν’ ἀφιερώσω εἰς ἑνασχολήσεις ὀλιγώτερον θεαρέστους.

— ”Αμε στὸ διάβολο! Καὶ ἀνοιξέ μου τὸ δρόμο! . . .

— ”Αλλὰ πῶς λοιπόν; Δὲν θὰ ἥμπορεσθω νὰ κάμω ἀπόψε οὕτε τὴν προσευχήν μου οὕτε τὸν ἔρωτα; . . .

— Μὰ τὸν ἄγιον Ἰάκωβον! ἔβόπεν δ σύνγυρος, ἔξω φρενῶν, σὺ μὲ περιπαίζεις!

— Εἰς προσοχήν! εἰπεν δ δὸν Μανουήλ. ”Αν εὐρισκόμενος εἰς τὴν θέσιν σας θὰ τὸ έννοοῦσα γρηγορώτερα . . .

Τότε, ἐτράβησαν τὰ σπαθιά. Καὶ ἡ μονομαχία προχισεν, ωραία μά τὴν ἀλήθειαν, μὲ τοῦ χάλυβος τὰς τριγμώδεις προστρίβας καὶ τὰς δέξειας συγκρούσεις καὶ τὰς ἀστραπὰς τῶν ξιφῶν ἐν τῇ νυκτί. Μονο-